

Kolmapäeval mälestatakse Tallinnas 1944. aasta märtsipommitamise ohvreid

Kolmapäeval, 9. märtsil möödub 78 aastat Nõukogude Liidu lennುವಾe rünnakutest Eesti linnadele. Tänavu mälestatakse sel päeval ka Ukrainas alanud sõja ohvreid.

Eesti Muinsuskaitse Selts kutsub kõiki osa võtma mälestuspäevast, mis algab kell 12 mälestusteenistusega pommitamisohvrite matmispaigal Siselinna kalmistul, kus hingepalve peab Eesti Apostliku Õigeusu kiriku ülempreester Aleksander Sarapik.

Kella 18–19 toimub mälestuskontsert Püha Vaimu kirikus. Kõneleb Riigikogu liige Urmas Reinsalu, järgneb Tallinna Linnapea Mihhail Kõlvarti sõnum, teenib õpetaja Gustav Peeter Piir.

Kell 19.15 süüdatakse küünlad Harju tänaval. Mälestusüritusel osalevad Vabariigi president Alar Karis, riigikogu esimees Jüri Ratas ja teised ametiisikud.

Eesti Mälu Instituut püstitab Harju tänava haljakule heli- ja valgusinstallatsiooni, mis tuletab meelde märtsipommitamise õudusi.

Narva linna purustamise järel 6. märtsil oli suurim Tallinna barbaarne pommitamine 9. märtsi õhtul ja sellele järgneval ööl. Kahes laines, kell 19.15–1 ja 3-6 kohale lennanud Nõukogude Liidu lendurid heitsid Tallinnale 1725 lõhke- ja 1300 süütepommi.

Rünnaku peamiseks sihiks olid rahulike elanike kodud, mitte vähesed Tallinnas asunud sõjalise otstarbega rajatised. Rängalt sai kannatada hansalinn Tallinn. Süttis eestluse sümboliks olnud Estonia teatrimaja, kus just enne pommirünnakut oli alanud etendus. Põlesid Niguliste kirik, Linnaarhiivi hoone Rütli tänaval ja vaekoda Raekoja platsil. Kahes rünnakulaines hävis kokku 1549 hoonet ja 3350 hoonet sai kahjustada. Tollasest elamispinnast moodustas see ligi kolmandiku. Pea 20 tuhat elanikku jäi ilma oma kodudest. Rünnaku tagajärjel hukkus 554 Eesti kodanikku, 50 saksa sõdurit ja 121 sõjavangi.

postimees.ee

Estonia teater
Teater

1989. aastal alustas Eesti Muinsuskaitse Selts 1944. aasta 9. märtsi pommitamise ohvrite mälestamist hingepalvega nende kesksel matmispaigal Siselinna kalmistul, mälestusteenistusega Niguliste kirikus ning küünalde süütamisega Harju tänaval Niguliste kiriku ümbruses. Ka meie naabreid soomlasi tabasid samasugused rünnakud – veebruaris ja märtsis pommitas vene lennuvägi armutult Helsingit ja teisi Soome linnu.

Tallinna linnamuuseum meenutab 9. märtsil kell 17.30 algava ekskursiooniga Kiek in de Kökist läbi bastionikäikude varjendite Raekoja platsini samuti Tallinna suurpommitamist.

1944. aasta 9. märtsi hirmuööl leidis tuhatkond tallinlast pommide eest kaitset varjendiks kohandatud Ingeri bastioni käikudes ehk Harjuvärava mäe all.

Kiek in de Köki kindlustustemuuseum korraldab märtsipommitamise mälestuseks teemaekskursiooni, kus räägitakse lähemalt pommitamise öö sündmustest, vahendatakse kaasaegsete mälestusi ning külastatakse sõjaaegseid varjendeid bastionikäikudes. Lisaks liigutakse mööda Harju tänavat, mis ühes Niguliste kvartaliga sai pommitusööl vanalinna piirkonnast enim kannatada. Teejuhiks on ajaloolane ja arheoloog Peeter Talvar.

9. märtsil algavad ekskursioonid Kiek in de Kökist (Komandandi tee 2) kell 17.30 eesti keeles ja kell 18 vene keeles. Osalemine muuseumi viieeurose sooduspiletiga.